ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ГАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю | Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. | Коштує річно 4 корони.

Ч. 25. Чернівці, дня 1. липня (18.) червня 1904. Рік VII.

До руских братів!

Послухайте братя милі,
Що маю сказати,
Хочу я днесь щиру пісню
До вас написати.

Ну мо братя та до книжки,
Щоби зрозуміти,
Чия правда, чия кривда
І чиї ми діти.

А ви братя що-сте „Січи“
Вже позакладали,
Памятайте, щоб вороги
Вас не поругали.

Морска борба.

Ой засьпівав соловейко
В темній гущавині,
Засвитало і нам братя
В нашій Буковині.

Засвитало милі братя,
Лиш не зазоряло;
Бо ще мало наших братів
До книжок ся взяло.

Ой боріть ся Братя милі
За нашу свободу,
Най покажем, що ми братя
Козацкого роду.

Закладаймо товариства
Що звуть ся „Січами“,
То й не буде панувати
Біда межи нами.

Тримайте ся разом братя
Усіма силами,
Назовем ся України
Вірними синами.

Та не даймо соколята,
Щоби вража сила,
Нам свободу й наше право
Ногами давила.

Перестаньмо любі братя
Латці шапкувати
Бо пора нам і за своє
Право згідно стати!

Ой не даймо на поталу
Україну нашу,
Всї берім ся до просьвіти
Знайдем долю кращу.

Як ми братя всї громадно
За книжки возьмем ся,
Переможем вороженьків
Славні назовем ся.

Й засьпіває соловейко
В гаю на калинї,
Зазоряє і нам братя
В нашій Буковинї.

Зазоряє, сонце зійде
Сьвітлом ме сіяти,
Стане нам Русь Україну
Весь сьвіт прославляти.

Уложив *Ізідор Ботушаньский* із Глїбокої.

Згода будує — незгода руйнує!

Робота „Вільнодумних“ не йде марно вже й щирійші люди з других партий пізнають, що і їм ніяк іти осібняком, але треба би прилучити ся до „Вільнодумних“, аби разом з ними бороти ся проти боярско-дїдичівскої спілки, яка радаби загорнути все право мужицке і взагалї других робітних людий тай повернути єго на свою користь. Так пристали до „Союза Вільнодумних“ також ще й нїмецкі поступовцї, що будуть послами із міст. Таким способом сили „Вільнодумних“ у будучім соймі збільшать ся і будуть могли вже лекше побороти дїдичів, як весь нарід стане при виборах за „Вільнодумними“. Так як же за ними бідному народови не стояти, як они хотять завести право виборче рівне для панів і для мужиків, хотять оснувати краєвий банк для дешевого поратунку бідних, хотять поліпшити справу нашої просьвіти, усунути кривду мужицку, яку они терплять через обшари двірскі, які „Вільнодумні“ хотять знести; хотять також управильнити платню учителїв без побільшеня податків. Напротив: они хотять найти нові жерела краєвих доходів, аби поменьшити податки, які платять тепер бідні люди. Помагайже їм Боже і ми обстаньмо за ними! Руский нарід вже й постояв за ними, бо всюди поклав своїми кандидатами тих, що хотять бути у „Вільнодумнім Союзї“ аби працювали для добра народу. Так установив сам нарід на Садаґуру кандидатуру проф. др. Стефана Смаль-Стоцкого, на Вижницю пос. Николая Василька, на Кіцмань проф. Єротея Пігуляка, на Заставну сов. Филимона Калитовского, на Серет сов. Артура

Осип Безпалко.

САРДАК.

Хочу вам, панове ґазди, описати одно сотворінє. Опишу вам його після того, як то вимагає наука природописна. Оттак як бим мав описувати яку небудь зьвірину або й чоловіка. То сотворінє про котре я тут говорю, звуть все й всюди — сардаком.

Як він виглядає? Пічну від величини. Сардак має величину доброго хлопа. Є й меньші, мізернїйші, а тогди звуть його сардачиною. Барва сардака буває ріжна: темно-брунатна, попелята, чорна, біла а бувають і такі, яких барви не годен чоловік угадати.

З яких частий складає ся сардак? З двох: з толуба і з рук. Руки сардака звемо рукавами. Отсе й велика біда для него що сардак не подібний нї до зьвірини нї до чоловіка. Чому? Ви вже й самі догадуєте ся. В него нема нї голови нї ніг. Отсе й причина, що він найнещасливійшим сотворінєм, яке Бог сотворив лише на біду та на нужду. Тому, що він не має ніг, не може наперед поступати. А ви знаєте, панове ґазди, що лише тому добре живе ся на сьвітї, хто може у раз з другими наперед поступати. Та нашого сардака давно иньші перебігли і що лїпше по дорозї для себе забрали, а він лише сумно

Малика, а на Станівці Тодора Левицкого і їх вибере до сойму а не кандидатів киринників, яких накидають пародови пани тай їх послушники, що зібрали ся в товариство „Народна зрада“! Ми мужики знаємо, що будем мати гаразд, як будем іти всї згідно, а як хто нам робить кириню і нашу єдність розбиває то того проженемо від нас проч, бо знаємо, що лиш згода будує а незгода зруйнує нас, а скріпить панів.

КРАЙ.

III.

Як вибирає ся послів?

В містах гласують виборцї также відразу на посла, а виборцем в містах є той, хто при виборі до ради громадскої належить до I-ої і до II-ої кляси. Ті, що належать до III-ої кляси, не мають права вибирати послів краєвих.

По громадах сельских вибирає ся найсамперед виборців, а що йно ті виборцї зі всїх громад одного повіту сходять ся на означений день до повітового міста і вибирають одного посла.

На кождих 500 душ, замешкалих в громадї, припадає 1 виборець; коли-ж лишить ся решта понад 250 душ, то і для тої решти вибирає ся ще одного виборця.

Виборців по громадах мають право вибирати лиш ті громадяни, що платять перші дві третини, рахуючи з гори в долину, цїсарских податків; біднїйші громадяни не мають отже права вибирати виборців, і таким чином не можуть мати своїх заступників в соймі, а се для них кривда.

Виборцями при виборі послів із громад сільских є ще і тоті дїдичі, що від своїх мошій оплачують менше як 100 зр. цїсарского податку.

Коли всї громади одного повіту повибирали вже своїх виборців, так що лїста виборців, яку провадить староство, вже повна, тодї виставляє староство для всїх виборців карти леґітимацийні, в котрих подає также місце, день і годину для вибору посла.

В означений день і годину збирають ся всї виборцї до вибору і найсамперед вибирає ся комісия, перед котрою в присутности комісара правительственного відбуває ся вибір.

До комісиї вибирає комісар правительственний 3 людий, а виборцї вибирають знов зпоміж себе 4 людий; комісия, що складає ся таким чином із 7 людий, вибирає знов сама з помежи себе предсїдателя і перебирає від комісара лїсти виборців і лїсти голосованя і починає ся вибір посла тим, що предсїдатель комісиї научає зібраних виборців, кого можна вибирати на посла, який порядок має бути при голосованю, і взиває їх, аби

посуває ся і збирає ті відпадки, що другі погубили по дорозї.

А вже найбільша біда сардакови, що він не має голови. Тому не має він і очий і мусить давати вести ся другим. Ті другі, то нїби його приятелї. Є між приятелями сардака і щирі для него прихильні люди, та він звичайно не дає ся їм вести а вибирає собі нещирих. А то все тому бо не має голови, та й не має жадного нюху.

Та за то має він двоє добрих, здоровезних рук. Як далеко лише очи ваші по земли глянуть, отту всю землю спорпали, і перевернули руки сардака. За чим він у земли шукає? За поживою. І богато добра випорпує сардак своїми величезними руками із землї, та тому, що він не має голови, забирають йому тото добро з під його рук другі.

Хоть сардак посуває ся сторцом, так як чоловік, то все він похилий і з часом робить ся на єго плечах горб. Від чого? Може від того, що він все коло землї працює. Може бути що і від сего, але я гадаю, що горб на сардацї від того, що він багато кождому кланяє ся, все до землї гне ся і то перед ким небудь.

Чим живить ся сардак? Хоть він тілько добра видобуває із землї, то як я вже перше сказав, не вживає він його сам, бо не має голови. То добро другі з'їдають. А він сам живить ся звичайно необлупленою, печеною бараболею, чорним разовим хлїбом житним, часами і вівсяним, квашеними огірками і капустою, через що

свої голоси віддали після вільної власної волї, після свого сумлїня і знаня на того, хто по їх думцї найбільше може зробити для загального добра.

Коли-б хтось з виборцїв перед розпочатим голосованєм заперечив якомусь другому виборцеви право голосувати, бо він тото право отримав по часї як лїсти виборцїв уложено, то комісия рішає над тим зараз і без рекурсу.

Голосованє починає ся тим, що найсамперед віддають свої голоси тоті члени комісиї, що є виборцями, відтак читає оден член комісиї всїх виборцїв за рядом, а ті приступають до комісиї, віддають карти леґітимацийні і називають докладно (імя і порекло) тоту особу, кого хочуть мати послом.

Хто з виборцїв не явить ся перед комісиєю тодї як єго почитують, а прийде пізнїйше, той мусить почекати, аж цїлу лїсту перечитають, і тодї має зголосити ся сам перед комісиєю до голосованя.

В обох лїстах голосованя записує ся коло імя виборця зараз в осібній рубрицї імя того, на кого він голосує.

Коли всї виборцї віддали вже свої голоси, тодї каже предсїдатель комісиї, що голосованє закінчене і комісия а також і комісар підписують лїсти, і починає ся зараз обрахунок голосів.

Зараз по скінченім обрахунку має предсїдатель комісиї оголосити виборцям, як випав той обрахунок.

Послом вибраний той, хто дістав абсолютну більшість (один понад половину) всїх відданих голосів. Коли-ж є рівність голосів, тодї тягне предсїдатель комісиї льос. Коли-ж нїхто не дістав абсолютної більшости голосів, тодї починає ся новий вибір межи тими двома, що дістали найбільше голосів; хто при тім виборі віддав би свій голос на кого иньшого, то голос єго не важний і не рахує ся.

По оголошеню обрахунку із закінченого голосованя підписує комісия і правительственний комісар протокол, печатають ся всї акти виборчі і передають ся комісареви, аби він відослав їх президентови краєвому.

Президент переглядає акти і коли той, що єго вибрано послом, може бути після права послом, тодї виставляє єму на се цертифікат, т. зн. таке письмо, котре дає єму право увійти яко посол до сойму.

Відтак посилає президент краєвий всї акти виборчі виділови краєвому, а той має їх провірити і про се здати справу перед зібраним соймом, і що йно сойм рішає, чи вибраного узнає послом, чи нї; коли-б сойм когось не признав послом, то вибір єго касує ся і треба тодї вибирати наново посла.

його дуже часто обдуває. А часами буває і так, що він їсть лише лободу. Отся лиха їда наносить йому багато слабостий, між ними найстрашнїйшу — чорний тиф.

Де сардак пробуває? Найчастїйше перебуває він на полях, городах, і лїсах. В ночи і зимі ховає ся він по малих, курних бурдеях, які він сам кладе. Та в тих бурдеях не міг би чоловік перебувати. Дуже часто ведуть його приятелї, бо він не має очий, до великої хати, що звуть єї пропінациєю. З тої пропінациї ведуть сардака дуже часто, але вже у великій парадї, до іще більшої хати, що називає ся арештом або криміналом. Часами приходить охота сардакови, утїкати з своєї хати. (Йому зле веде ся, а він гадає, що тому хата винна, він не знає, що всюди добре тому, хто має голову на карку). Тодї приходять люди, що називають ся аґентами, ладують сардаки на желїзницю і вивозять за море до Америки.

Як жиє сардак? Ви вже виділи, панове ґазди, що худоба жиє чередами, конї табунами, пси лаями, а люди знову у товариствах, лише сардак жиє одинцем. От і з сего виходить також велика біда для сардака. Бо хто і не схоче то його зачіпить, його обскубе, бо одинцем не може він оборонити ся від своїх ворогів.

Іще багато, далоби ся говорити про сардак, про його нужденне житє, про його неміч і неправду, яка його обсїла. Але якбим зібрав увесь папір з цїлої Буковини та писав бим ніч і днину так роками, та списав бим все чорнило і увесь папір то

Із того всего бачимо, що найважнїйша річ при виборі посла із громад сільских є виборцї, бо які виборцї, такий буде і посол. Длятого як найбільше треба нам припильнувати в кождій громадї, аби виборцями стали люди чесні, що не давали-б послуху жадним підшептам, не дали-б перемовити ся і збаламутити ся анї обіцянками анї дарунками, а голос свій віддали-б лиш на того, що після їх сумлїня найлїпше заступав би справу народу. Треба на се дуже уважати, бо инакше пропала наша справа на 6 лїт!

Кого можна вибирати на посла?

На посла краєвого можна вибирати кождого мужчину, що 1) є австрийским підданим, 2) має скінчених 30 лїт, 3) має вповнї всї права австрийскі т. зн. не стоїть під кураделею і 4) сам має право вибору чи то в клясї дїдичів, чи в містах, чи в громадах сільских.

Не може бути послом той, що караний за крадїж, спроневірене, ошуканьство або за спілку в тих злочиньствах на час приписаний в засудї (10 або 5 лїт або 3 роки); а также і той, котрий так задовжив ся, що над єго маєтком отворено конкурс або поступоване угодове.

Коли-б такого чоловіка таки вибрано послом, то п. президент краю не дасть єму цертифікату і він не буде міг вступити до сойму, а виборцї будуть мусїли ще раз вибирати посла.

Коли-ж би вже вибраного посла суд засудив за якийсь такий учинок, як показано висше, то через той засуд він тратить права посла, перестає бути послом, а на єго місце мусить вибрати ся новий посол.

Коли-б против якого посла вело ся карне слїдство, то він не може тодї мати голосу в соймі, хиба що сойм зажадає від суду, аби слїдство відложити на пізнїйше.

Коли-б якийсь посол не хотїв очивидячки явити ся в соймі і не оправдав би ся на візване маршалка краєвого так, щоб сойм узнав тото оправдане справедливим, то він также тратить права посла, а на єго місце вибирає ся другого посла.

Отсе я списав всї права і закони про сойм, про видїл краєвий і про те, як вибирати послів. Тоті права і закони можна змінити, скасувати, а намість них установити другі. І коли-б пішло по правдї, то повинні-б ся вони змінити, бо для людий біднїйших кривда: вони (III-та кляса по громадах) не мають права вибирати посла. Хто-ж їх у соймі заступить? Хто за ними упімне ся? Нехай і при виборах до сойму заведуть нам четверту клясу виборцїв так само як при виборах до ради державної вже завели пяту клясу, і нехай би люди гласували картками від разу на посла а не вибирали так як тепер посла через вибраних по громадах виборцїв!

Поки те буде, братя хлїбороби, дбаймо як найбільше тепер про те, аби при сих виборах вибрати до сойму як найбільше своїх щирих приятелїв і заступників народу, котрі своїм голосом в соймі допомогли-б нам добути собі більших і лїпших прав. Бо як сего не зробимо, то пропала наша справа знов на 6 лїт, програли ми своє право, віддали єго другим в руки, що будуть тягнути користь із нашого права для себе. Ратуймо ся, поки час, щоб не було за пізно!

іще не міг бим описати усеї нужди сардака. Та й бою ся багато говорити, бо самі знаєте, що за правду бють. А я вже не одну тут правду сказав, а вже дальше то ви самі панове ґазди догадуйте ся. Самі дивіть ся, як сардак жиє, придивіть ся добре, а уздрите багато. Пильнуйте його не тодї, як він висить на клинку, а тодї як іде у поле на роботу, до коршми на пiятику, до канцеляриї громадскої за податки, до ферфлєксмаґазину військового от по сих дорогах слїдїть його добре, а багато уздрите.

Війна.

Із поля борби маємо знов нову вістку. Як вже відомо Японцї старими кораблями навантаженими камінєм загородили гирло

Порту Артура і були замкнули росийску фльоту на кілька тижнів, а тимчасом перевозили своє війско з Японії на Корею. Тепер вже Росияни той зїзд знов прочистили і виїхали сими днями властиво в ночи із порту, щоби втікати або щоби напасти японьску фльоту. Але адмірал Тоґо був чуйний, звів з Росиянами морску борбу, один корабель затопив їм, два тяжко ушкодив, так що мусїли втікати до порту. На образку, який подаємо в нашій ґазеті видно також борбу морску між кораблями але давну, бо тепер кораблї до себе так близько не підходять, але з далека розсаджують ся взаїмно гарматними кулями і торпедами.

Дописи.

Із Вашківцїв н. Ч.

Дня 26. липня с. р. відбули ся ту звичайні загальні збори каси сист. Райфайзена. На порядку дневнім було між иньшим вильосоване 3 членів ради надзорчої і вибір 3 нових членів на їх місце. Вибрано тих самих. По вичерпаню порядку дневного ухвалили одноголосно збори на внесок п. Митра Гараса Іванового висказати погорду „Православній Буковинї“ за брехливе представлене справи зміни фірми товариства на православну, бо нарід сам без нїчийої намови не пристав на зміну бо пізнав, що се зовсїм непотрібне і для товариства не принесе найменьшої користи, а особливо за напастливе очернене православного панотця і предсїдателя ради надзорчої о. Михайла Купчанка, котрий лиш висказав гадку членів товариства але нїкого до нїчого не намовляв. Так само подяка зложена зі сторони о. Купчанка послови Єротеєви Пігулякови є вповнї заслужена і збори єї одобряють. — І так кацапскі киринники з „Царославної“ покрили ся великим соромом. — На другий день 27. червня відбули ся правибори. Люди ставили ся всї, як оден муж. На майданї в канцеляриї на торговици самі правиборцї, поверх 400. Хорі фірами приїзджали, але свого права не хотїли дарувати. Один сказав на 9 виборцїв а 2 забув назвати (бо Вашківцї дають 11 виборцїв) і хтось єму сказав „Та подаруйте вже решту“. „Що я маю дарувати, — не дарую!“ І доти ломив собі голову, доки не нагадав і сказав і решту. Не дивота що, коли люди так завзято припильнували своєї мужицкої справи, вийшли всї (11) виборцї для нашого народного кандидата Тодора Левицкого. Так всюда повинні люди пильнувати свого права.

Виборець.

Із Шипинцїв.

Минувшої недїлї дня 19. червня 1904 відбули ся загальні збори кацапскої Каси і Читальнї в Шипинцях. Тота каса кацапска ходила по селї і збирала собі на той баль муки і крупів, і гроший. То так дав Мортко Корн 20 корон і 4 бочки пива і фляшок пива, также богато із двора, від кукони 30 корон і 50 фляшок вина а один чоловік ходив по хатах і просив крупів перед панотцїв, аби мали що їсти бо сесї попи то не годні нїколи в сьвітї наїсти ся. То так тепер вони робили той баль, аби туманити людий, аби приставали до тої каси. Робили баль і наймали службу Божу соборну. Вони собі закликали таких панотцїв, як вони самі. Прийшов перший раз панотець із Дубівця Кадищук а потому із Ошихлїб Білоґурский старий, а потому Білоґурский молодий із Витилївки і таки Константин Микитович то сесї 4 панотцї служили службу. Був ще й посол Гакман і якісь панї, і кацапчуки; по них висилав М. Корн фіякри до колії. Ми дивили ся від церкви проти них, як вони ішли із колії, то ми собі гадали що то весїлє у Корна, а то посол Гакман був напередї а тоті як музиканти із Глинидї такі чорні як коли араби; я самий собі не можу представити що то за одні були. По тому прийшов панотець Козарищук уже по всему, по службі Божій та ще зачекав трохи так як пів години, бере церковну одежу і убирає ся, тай став на райскі двері і витягає якийсь кавалок паперу із кишенї (видно не годен в своїй голові богато стямити) тай бере ся тогди до людий ганьбити із того паперу. То було страх слухати. Уже і наш панотець

Костантин Микитович не ганьбить людей але уперед то ганьбив, — страх ще гірше як сей Козарищук. Нам дивно, яке то він мав право той панотець ганьбити людей у чужім селї, але то нїби як зачинає казати проти „Сїчи“ що то „Сїч“ туманьство, що вони лиш туманять людей, аби люди були темні а ви тримайте ся прославної каси і читалнї, то тогди буде добре! Слухайте панів і богачів ідїть їм робити а вони вас закидають грішми, бо хто ся уписує до Козаків то ся вписує до чорта тото самі лярваки, помийники, бражарники, пани то ся уступають за бідним народом, дають єму кавалок хлїба їсти, бідному народови. Як зачав кричати у церкві той паньский послужник то люди повиходили із церкви, бо не мож було слухати. Тепер так, як повиходили із церкви то зараз зачали дякувати Панотцеви Козарищукови за ту честь, що казав у церкві поскидали всї люди капелюхи і як він вийшов кажуть єму: Дякуєм вам панотче за вашу честь, абисте були такі чесні, куда ся поверните, тай аби вам дали таку честь, як ви нам. „Я вас дам у казету“ — каже він — а потому як ся пустя всї хрунї до Сїчовиків і потому одного Сїчовика били двірникові сини Николай Арийчук і Филемон і Олекса Арийчук Івона Івасюка. Потому люди порозходили ся до дому а тоті кирипники пішли собі на баль. Наші кирипники поставили якісь брами для своїх атаманів, то хлопцї їм тоті брами порунтали, як вже кирипники відти виходили, то тими фіякрами утїкали що могли кіньми зарвати, бо хлопцї малі били камінєм і свистали. Каменем дістав Білоґурский із Вителївки і Гакман, а Бежана то страх, як єго били камінєм і свистали на него малі хлопцї. А Козарищука то випроважали двірник і щось їх шість ішло з ним, аби єму нїчо не казали хлопцї і потому повибігали від кацапскої каси із сапами й сокирами, навіть і Іля Лакуста із лївровером до Сїчи але „Сїч“ то ся не хоче бити бо „Сїч“ то порядні люди а тоті, то хрунї і кацапи. То уже як було по всему і як з кирипників не було і слїду то малі хлопцї зібрали ся до купи на толоку коло громадскої канцеляриї і засьпівали „Ще не вмерла Україна“ і „Не пора москалеви служити“.

Очевидець.

Із Кичери.

В зелену недїлю, обходила шкільна молодїж кичерска 43. роковини памяти Тараса Шевченка. Ще не докінчені були читальняні збори, як наспіли парубки і дївчата із Глїбоки — будуча „Сїч“.

По закінченю загальних читальняних зборів удали ся всї участники до шкільної кімнати, де вже дїтвора нетерпиливо ожидала розпочатя сьвята.

Між прибувшими гістьми було видно: о. Теодора Матейка конс. совіт. з своїми дїточками, межи котрими єго синок Тараско в гарнім козацкім строю представляв правдивого козака, о. Ілю Вербовского пароха із Глїбокої, о. др. Івана Коцика сотрудника парохії в Мігученах, Партемія Якубовича, як і молодїж.

На сценї виднїв бюст Шевченка прибраний гарно цьвітами. Сьвяткованє розпочав п. Іля Ілюк промовою до гостий а привитавши всїх, сердечно описав житє Тараса Шевченка. По сїм наступили деклямациї переплїтані відповідними піснями.

Із межи маленьких декляматорів вивязав ся із своєю удатною мімікою ученик VI. відділу Ґеорґій Цибуляк. Тай Осип Кузьміньскій деклямував досить гарно. Не було що закинути також Анґелїнї Жук тай Домцї Костипюківній. Ся остатня визначила ся й тим, що дуже гарно відспівала пісню „Стоїть гора“. Її голос дитинячий такий милий, що вправдї пробивав ся до глубини душі.

Дальше треба згадати деклямацию Івана Маґаса ученика-ґімназиаста, Петра Соколовского та Якова Прогаску, котрі ходять до висших шкіл в Чернівцях, та приготовившись гарненько, прибули щоб згадати незабутного кобзаря красшим словом як колись в народній школї.

„Зорі“ в живім образї придставили: Маґдалина Качуляк і Домка Романюка. Про Домку Ґушулову то також варта спімнути, бо вона відривки стихів Шевченка виконала доволї удатно.

По сїм відспівано „Ще не вмерла“. — По заключеній промові піднесено многолїтствіє в честь Цїсаря і презедента краю, де шкільна молодїж відспівала гимн народний. При сїй нагоді жертвувала молодїж глїбіцка від себе на бібліотеку для кичерскої шкільної молодїжи 2 К. Отцї духовні по 1 К. а решта присутні сотиками, що зробило суму **8 К. 07 сот.**

По сїм відсьпівав управитель хору п. Букатар з своїми сьпіваками кілька гарних пісень, де кичерскі дїти не могли собі налюбувати ся так гарним сьпівом, бо то сьпівано не в двоголосї а в чотири.

Участник.

Всячина.

Вже від того тижня переводять ся по наших селах правибори і всюди випадають на користь наших кандидатів. Тож старайте ся добрі люди за добрих виборцїв і по других селах, аби при виборах побідила мужицка воля, а не замисли наших ворогів.

Стережіть ся підкупства! Вороги народу гадають повалити народних кандидатів при сих виборах до сойму грішми і вже перед правиборами особливо в Садаґурскім повітї давали впливовим людям гроші, аби стали по їх боцї. Ще більше пустять ся вони по правиборах на виборцїв і не пожалують гроша, щоби купити собі голоси. Але жандармерия має острий наказ, пильнувати сеї справи і кождого, хочби якого пана, що дасть або возьме гроші за голос до соймових виборів, зараз арештувати, бо то річ кримінальна. Тому стережіть ся, виборцї, сего проступку, як вогню, бо за тим шпирять тепер пильно і шило вилїзе з мішка. А всї чесні люди, що люблять свій нарід, повинні стеречи своїх виборцїв, як ока в голові, щоби не заходили ся з нїяким ворогом народу і не запродали єму громаду. Хто-ж найде слїд підкупства, повинен зараз донести про се жандармериї і не пожалувати хочби й рідного брата, що за мамону продає долю свою і своїх братів-мужиків клятим ворогам на те, щоб і на далї пили людску кров...

Із Канади пишуть нам: Тут є нас 22 родини, 6 із Киселева, 9 із Лук, 5 із Кадобівцїв, 1 з Банилова а 1 з Дубівця. Давнїйші поселенцї забрали фарми погорені. Сидять на них вже по 5 років а контрактів не мають, а податок платять по 12 долярів на рік. Наші люди на фармах ще не роблять, бо не мають коли. Ідуть заробляти на харч і на убранє. Росслєвен п. Россбурн Маннїтоба Канада 3. червня 1904 *Іван Андрїїв.*

Переписка редакциї.

Всїх наших дописувателїв, яких дописи лежать у нас просимо о терпеливість; тепер час передвиборчий, тож для дописий в иньших справах не можемо посьвячувати богато місця.

Інтерпелянтови з Киселева. Ваше питанє досить не ясне, як ви є в посїданю, то не маєте чого вдову скаржити. Але, як земля є в єї посїданю, то справа мусить піти перед суд. Як між вами нема злагоди, в такім разї мусите скаржити масу спадкову по помершім, а не саму вдову, бо она землею навіть не має права розпоряджати.

Складаймо гроші на наш

НАРОДНИЙ ДІМ

в Чернівцях!

Мед. Др. Ґольдфельд

вернув з подорожи і ординує як перше так і до тепер в Чернівцях при ул. Почтовій ч. 2.

Він розслїджує недуги машиною яку видумав професор Рентґен. За помочию тої машини бачить ся у нутрі чоловіка, як далеко недуга вкорінила ся, тому й лекше єї вилїчити.

Виданє Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.